

SOS Racisme

Nørre Allé 7,
2200 Kbh. N.
sos@sosracisme.dk
www.sosracisme.dk

Vedr.: L197 som skal 3. behandles d. 29. maj 2018. Loven skønnes ulovlig sammenholdt med Menneskerettighedsdomstolens afgørelse i 2017, men er ikke nævnt i lovudkastet

d. 23. maj 2018

Til Udlændingeordførerne og medlemmerne i Udlændinge- og Integrationsudvalget!

Resumé:

Muligheden i L197 for - i en særlig situation at frihedsberøve udlændinge i op til 28 dage før de kommer for en dommer - skønnes at være i strid med Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 5, stk. 4, ifølge en enstemmig dom fra Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol (EMD), Sektion 4, af 14. marts 2017 mod Ungarn. Dommern er ikke nævnt i gennemgangen af domme for overtrædelse af artikel 5 stk. 4 i Udkastet til lovændringerne. Loven bør derfor ikke vedtages som fremsat, da den formentlig er i strid med EMRK artikel 5 stk. 4.

Følgende enstemmige dom fra EMD synes at ulovliggøre gennemførelse af L197's bestemmelser om mulighed for at frihedsberøve udlændinge i op til 28 dage før de bliver stillet for en domstol:

Dommen vedrører de ungarske myndigheders ulovlige frihedsberøvelse af to mænd fra Bangladesh i en transitzone på grænsen mellem Ungarn og Serbien i 23 dage fra 15. september til 8. oktober 2015, netop i en tid, hvor mange flygtninge og migranter rejste igennem Europa for at søge asyl. Efterfølgende blev de to mænd ulovligt udsendt til Serbien. De fik afslag på asyl af de ungarske myndigheder, dette blev i to omgange påklaget til en lokal ret, og i første omgang tilbagevist til myndighederne; i anden omgang fik begge afslag på asyl. Spørgsmålet om ulovlig frihedsberøvelse blev ikke taget op af retten. Ungarn har siden anket dele af dommen til Storkammeret, der har holdt et første møde om den 18. april 2018.

Link til dommen: <http://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-172091>

Ilias and Ahmed v. Hungary, Application no. 47287/15.

Afgjort enstemmigt med dom mod Ungarn d. 14. marts 2017 for krænkelse af:

Artikel 5 stk 1 om frihedsberøvelse uden lovligt grundlag

Artikel 5 stk 4 om manglende hurtig adgang til domstolsprøvelse af frihedsberøvelsen

Artikel 3 vedr. udvisningen til Serbien med risiko for "kæde-refoulement" via Makedonien til Grækenland

Artikel 13 i forbindelse med Artikel 3, idet de frihedsberøvede asylansøgere ikke fik mulighed for at klage over frihedsberøvelsen.

Dommen blev enstemmigt vedtaget af de 7 dommere.

Dommene vedr. **overtrædelse af artikel 3 og artikel 5. stk. 1 blev anket af Ungarn**, men ikke de øvrige krænkelse af **artikel 5 stk. 4 og artikel 13 i forbindelse med artikel 3**. Den blev accepteret til **Storkammerafgørelse** d. 18. september 2017, og hørt af Storkammeret d. 18. april 2018.

https://www.echr.coe.int/Pages/home.aspx?p=hearings&w=4728715_18042018&language=en&c=&py=2018

Denne dom er åbenbart ikke UIM bekendt, for i L197 side 19 (om forholdet til Danmarks internationale forpligtelser) står der:

"Der foreligger Udlændinge- og Integrationsministeriet bekendt ikke praksis fra Domstolen vedrørende spørgsmålet om, hvorvidt domstolsprøvelsen er sket med den fornødne hurtighed, i tilfælde af en akut situation, hvor tilstrømningen af flygtninge og migranter bliver så voldsom, at det kan blive umuligt for politiet i praksis at fremstille frihedsberøvede udlændinge i retten inden for den almindelige frist og for domstolene at kunne beramme og behandle et ekstraordinært stort antal sager om lovligheden og den fortsatte opretholdelse af frihedsberøvelse inden for fristen: "

...

og længere nede på side 19:

"Det må efter Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse antages, at hvis et usædvanligt stort antal personer frihedsberøves, og dette medfører en uforudset stor byrde for de relevante myndigheder, vil dette, efter en konkret vurdering, kunne medføre, at der, uden at det er i strid med EMRK artikel 5, stk. 4, kan gå længere tid, før der sker prøvelse af frihedsberøvelsen, end under normale omstændigheder. Det vil efter ministeriets opfattelse kunne være tilfældet i den særlige situation, hvor der er truffet beslutning om suspension af den normale domstolsprøvelse. Det bemærkes, at myndighederne og domstolene – uanset suspensionen af den normale domstolsprøvelse – i videst muligt omfang fortsat vil skulle forsøge at fremstille frihedsberøvede udlændinge i retten inden for tre døgn i overensstemmelse med den almindelige regel i udlændingelovens § 37, stk. 1, 1. pkt. Det er på denne baggrund Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse, at den foreslåede ændring af udlændingelovens § 37 k, stk. 2, er i overensstemmelse med Danmarks internationale forpligtelser, herunder EMRK artikel 5."

Menneskerettighedsdomstolens afgørelse modsiger netop ministeriets argumentation oven for! Dommen viser netop, at den lange frihedsberøvelse på 23 dage uden lovlig grund og uden mulighed for indbringelse for en domstol, i en situation, hvor mange asylansøgere rejste gennem Europa, var i strid med artikel 5, stk. 1 og 5, stk. 4. i EMRK.

Udlændingeministeriet forudsætter i lovforslaget nærmest, at Danmark frihedsberøver alle, der ulovligt rejser ind i landet uden dokumenter, der beviser deres identitet. Men det er jo ikke rimeligt: for flygtninge har ret til at søge asyl i et andet land end deres eget, og bør ikke – selv om vedkommende ikke har gyldigt pas eller andet identitetskort på sig - frihedsberøves af den grund. Der er ingen grund til at frihedsberøve folk, der ikke anses for at være kriminelle eller som udgør en trussel, og derfor behøver man ikke at frihedsberøve et usædvanligt stort antal personer, som det jo er forudsat i Udlændinge- og Integrationsministeriets begrundelser.

Desuden kan man jo - i stedet for med et lovforslag, der ophæver en helt grundlæggende retsgaranti for udlændinge - vise *rettidig omhu* ved særligt at uddanne politi og dommere og tolke om udlændinges retsstilling i sådanne sager, og evt. styrke bemanningen af domstolene i relevante grænseområder i Danmark, hvis der skulle opstå en situation, hvor der kommer mange flygtninge til Danmark. Dette vil gøre det muligt at respektere den grundlæggende retssikkerhed om, at frihedsberøvelse af en udlænding skal prøves af retten inden for 72 timer.

Så en vedtagelse af L197 som fremsat, vil udgøre en ulovlig dansk lov, der strider mod EMRK.

Venlig hilsen,
Anne Nielsen

Næstformand, SOS Racisme